

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **Ing. Š.Š. - A.**, Ž.C., IČO: X., zastúpeného advokátom JUDr. J.V., AK V.M.V. proti žalovanému: **A., s. r. o.**, V.L., IČO: X., **o zaplataenie 46 612,46 eur s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Veľký Krtíš pod sp. zn. 6 Cb 90/06, na dovolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 13. apríla 2011, č. k. 41 Cob 164/2010-406, takto

r o z h o d o l:

Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobcu **o d m i e t a**.

Žalovanému sa náhrada trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e:

Okresný súd Veľký Krtíš rozsudkom z 18. marca 2010, č. k. 6 Cb 90/06-364 rozhodol tak, že žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi 25 825,52 eur. Vo zvyšku žalobu zamietol a žiadnemu z účastníkov nepriznal náhradu trov konania. Súčasne uložil žalovanému povinnosť zaplatiť súdny poplatok v sume 1 549,50 eur a žalobcovi a žalovanému každému uložil zaplatiť trovy štátu 146,80 eur.

Rozhodol tak s odôvodnením, že bol vydaný platobný rozkaz 29.12.2000 pod sp. zn. 1 Rob 469/00, ktorým bolo A., s. r. o., V. uložené zaplatiť A., spol. s r. o., V. sumu 19 090,35 eur s 23% úrokom z omeškania od 22.12.1999 do zaplataenia a trovy konania v sume 763,59 eur. Tento platobný rozkaz nadobudol právoplatnosť 12.03.2001. A., spol. s r. o., V. podal návrh na vykonanie exekúcie, pričom Okresný súd Veľký Krtíš 22.05.2001 vydal poverenie na vykonanie exekúcie uvedených súm. Dňa 01.12.2003 bola postúpená pohľadávka z A., spol. s r. o., V. na Ing. Š.Š. - A., Ž.C.. Ďalej uviedol, že z exekučného spisu exekútora JUDr.

L.S., sp. zn. Ex/259/01 vyplýva, že bolo vydané upovedomenie o spôsobe vykonania exekúcie s tým, že táto bude vykonaná postihnutím obchodného podielu spoločnosti A., s. r. o., V. v obchodnej spoločnosti A., s. r. o., V. 18. decembra 2003. Následne 22. decembra 2003 bol vydaný exekučný príkaz na vykonanie exekúcie celého postihnutého obchodného podielu obchodnej spoločnosti A., s. r. o., V. v sume 46 612,46 eur, ktorý pozostával z pohľadávky 19 091 eur, úrokov z omeškania v sume 5 990,70 eur, trov súdneho konania v sume 763,59 eur, trov právneho zastúpenia v sume 112,19 eur, predbežných trov exekúcie v sume 7 336,68 eur a úrokov z omeškania vo výške 23% od 03.05.2001 do zaplattenia. Uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici zo 14. septembra 2004, č. k. 25-24K 367/01-163 bol vyhlásený konkurz na majetok úpadcu A., s. r. o., V.. Z oznámenia správkyne konkurznej podstaty JUDr. A.S. vyplýva, že účasť spoločníka A., s. r. o., V. v A., s. r. o., V. zanikla z titulu vedenia exekučného konania na celý obchodný podiel úpadcu. Následne 16. novembra 2004 si žalobca prihlásil do konkurzu pohľadávku 22 123,97 eur. Správca konkurznej podstaty ju poprel a zaradil do 1. triedy. Žalobca nepodal žalobu o určenie pravosti a poradia pohľadávky. Preto súd nariadil na vypočítanie obchodného podielu spoločnosti A., s. r. o., V. znalecké dokazovanie. Znaleckým dokazovaním bol ohodnotený obchodný podiel spoločnosti A., s. r. o. v spoločnosti A., s. r. o., V. k 23. decembru 2003 vo výške 65 916,71 eur. Po námietke žalovaného znalkyňa pripustila, že výšku obchodného podielu vypočítala na základe splateného vkladu z účtovnej evidencie a počítala s 3,72% podielom, pričom v spoločenskej zmluve je uvedený 3,71% podiel. Pri výpočte vyrovnacieho podielu A., s. r. o., V., po zohľadnení záväzkov z minulých období, podľa znaleckého posudku je vo výške 74 280,78 eur. Súd prvého stupňa konštatoval, že žalobcovi vzniklo právo na podanie poddĺžnickej žaloby. Ďalej uviedol, že na celú žalovanú sumu žalobca nemá nárok. Nemá nárok najmä na predbežné trovy exekúcie, ktoré boli vyčíslené v sume 7 336,69 eur. Predbežné trovy si v zmysle ust. § 201 ods. 1 Exekučného poriadku určuje exekútor podľa osobitného právneho predpisu v upovedomení o začatí exekúcie, pričom ide v podstate len o údaj informatívny. Tieto trovy nie sú konečné. Žalobca má nárok na istinu vo výške 19,091 eur, trovy súdneho konania v sume 763,59 eur, úroky z omeškania v sume 5 990,70 eur a trovy právneho zastúpenia v sume 112,19 eur, spolu 25 957,48 eur.

Súd prvého stupňa ďalej uviedol, že pokiaľ si žalobca uplatňoval v konaní úroky z omeškania vo výške 12%, súd pri rozhodovaní o úrokoch vychádzal z § 109 Exekučného poriadku a dospel k záveru, že oprávnený si nemôže voči dlžníkovi povinného uplatniť úroky z omeškania. Ide o zodpovednostný právny vzťah, kde je zaviazaným povinný. Intercesia tohto dlhu, ani prechod aktívnej formálnej legitímácie nie je vyslovený v žiadnom ustanovení

zákona. Preto neprichádza do úvahy ako nárok, ktorý možno úspešne uplatniť poddĺžnicovou žalobou, a preto v tejto časti žalobu zamietol.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalobca. Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací prejednal odvolanie žalobcu a rozhodol rozsudkom z 13. apríla 2011, č. k. 41 Cob 164/2010-406 tak, že v časti, ktorou zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi 25 825,52 eur, zmenil a žalovaného zaviazal zaplatiť žalobcovi 25 957,48 eur. Vo zvyšku napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil a žiadnemu z účastníkov nepriznal náhradu trov odvolacieho konania.

V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že z upovedomenia o spôsobe vykonania exekúcie z 18. decembra 2003, Ex/259/2001-49 zistil, že na základe vykonateľného exekučného titulu na peňažné plnenie - platobného rozkazu, vydaného Okresným súdom Veľký Krtíš. 29. decembra 2000, sp. zn. 1 Rob 469/00, povinný A., s. r. o., V. mal povinnosť zaplatiť pohľadávku 19 091 eur s prísl. oprávnenému A., spol. s r. o., V.. A., spol. s r. o., V. podal 3. mája 2001 návrh na vykonanie exekúcie č. Ex/259/2001 na vymoženie tejto pohľadávky. Odvolací súd zistil, že na základe zmluvy o postúpení pohľadávky z 1. decembra 2003, spoločnosť A., spol. s r. o., V. postúpila pohľadávku na Ing. Š.Š. - A., C.Ž., v tomto spore v právnom postavení žalobcu. Následne 22. mája 2001 Okresný súd Veľký Krtíš vydal exekútorovi poverenie na vykonanie exekúcie. Súdny exekútor upovedomil 18. decembra 2003 spoločnosť A., spol. s r. o., V., že exekúciu na vymoženie pohľadávky oprávneného Ing. Š.Š. - A., Želiezovce v sume 19 091 eur s prísl. vykoná postihnutím obchodného podielu spoločnosti A., s. r. o., V. v celosti v spoločnosti A., s. r. o., V.. Následne súdny exekútor vydal exekučný príkaz 22. decembra 2003, Ex/259/2001-49 na vykonanie exekúcie postihnutím obchodného podielu spoločnosti A., s. r. o., V. v obchodnej spoločnosti A., s. r. o., V. v súlade s § 64a § 113b Exekučného poriadku vo výške 46 612,46 eur - vymáhaná pohľadávka 19 091 eur s prísl., vrátane trov exekúcie k 22. decembru 2003 v sume 27 522,12 eur, s tým, že doručením exekučného príkazu zanikne účasť povinného (A., s. r. o., V.) v obchodnej spoločnosti A., s. r. o., V. a súčasne prikázal vyplatiť A., s. r. o., V. tiež peňažné prostriedky exekútorovi po doručení exekučného príkazu.

Ďalej poukázal na znalecký posudok znalkyne Ing. B., podľa ktorého výška obchodného podielu spoločnosti A., s. r. o., V. v spoločnosti A., s. r. o., V. po zohľadnení záväzkov z minulých rokov je v sume 74 280,78 eur. Odvolací súd sa stotožnil s právnym záverom súdu prvého stupňa v tom, že žalobcovi nevznikol právny nárok na zaplatenie úroku z omeškania vo výške 12% z uplatneného nároku. Z ust. § 109 Exekučného poriadku vyplýva, že v poddĺžnickej žalobe ide o právny vzťah, ktorý oprávnenému dovoľuje, aby vo vlastnom

mene uplatňoval právo povinného, vyplývajúce z hmotnoprávneho vzťahu povinného k jeho dlžníkovi. Ide len o procesné oprávnenie uspokojiť sa z pohľadávky povinného voči jeho dlžníkovi. Preto sa nemôže prihliadať na práva a povinnosti vyplývajúce z prípadných hmotno-právnych vzťahov medzi oprávneným a dlžníkom povinného, ale v tomto vzťahu právne významné iba práva a povinnosti vyplývajúce z hmotno-právnych vzťahov medzi povinným a jeho dlžníkom. Oprávnený získava procesnú aktívnu legitimáciu na podanie žaloby proti dlžníkovi povinného tak, že právo vzniká v deň nasledujúci potom, čo bol dlžníkovi doručený exekučný príkaz na vyplatenie splatnej pohľadávky, ak k vyplateniu nedošlo alebo v deň nasledujúci po jej splatnosti, ak nastala neskôr, až po doručení exekučného príkazu a ak jej vyplateniu oprávnenému nedošlo. Z toho dôvodu si oprávnený nemôže voči dlžníkovi povinného uplatniť úroky z omeškania. Ide o zodpovednostný právny vzťah, kde je zaviazaným povinný. Intercesia tohto dlhu, ani prechod aktívnej formálnej legitimácie nie je vyslovený v žiadnom ustanovení zákona. Preto neprichádza do úvahy ako nárok, ktorý možno úspešne uplatniť poddlžníckou žalobou. Odvolací súd ďalej uviedol, že žalobcovi nevznikol nárok na zaplatenie predbežných trov exekúcie, pretože tak ako správne posúdil uplatnený nárok okresný súd, ide o trovy konania, ktoré v čase vydania exekučného príkazu reálne ešte nevznikli. Odvolací súd rozhodnutie súdu prvého stupňa v napadnutej časti, v ktorej zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 25 825,52 eur, zmenil na sumu 25 957,48 eur iba z dôvodu nesprávneho súčtu priznaného nároku, ktorý pozostáva zo sumy 19 091 eur, 5 990 eur, 763,59 Eur, 112,19 eur, čo spolu je 25 957,48 eur.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podal dovolanie žalobca. Žiadal napadnutý rozsudok zmeniť tak, aby bol rozsudok súdu prvého stupňa zmenený a žalobe v celom rozsahu vyhovené.

Dovolateľ uviedol, že odvolací súd nemal právo zmeniť rozsudok súdu prvého stupňa len na základe nesprávneho súčtu. Podľa jeho názoru išlo o zrejmu chybu v sčítaní, ktorú mal napraviť súd prvého stupňa. Ďalej namietal, že odvolací súd nesprávne vypočítal výšku vymáhanej pohľadávky s príslušenstvom a výšku predbežných trov konania. Podľa odôvodnenia rozsudku súd nepriznal zo žalovanej istiny iba predbežné trovy exekúcie. Priznaná bola pohľadávka a príslušenstvo k pohľadávke uvedené v exekučnom príkaze. Z exekučného príkazu Ex 259/2001-49 vyplýva, že istina 46 612,46 eur je súčtom položiek:

- 1) pohľadávka 19 090,35 eur,
- 2) príslušenstvo pohľadávky vo výške 18 450,94 eur,
- 3) predbežné trovy exekúcie 7 336,69 eur,
- 4) ďalšie predbežné trovy exekúcie 1 734,48 eur.

Podľa dovolateľa, ak súd priznal pohľadávku s príslušenstvom, tak potom v rozsudku mala byť uvedená suma 37 541,29 eur (19 090,35 eur + 18 450,94 eur) a nie 25 957,48 eur.

Dovolateľ ďalej namietal, že odvolací súd nesprávne posúdil výrok, že trovy exekučného konania v čase vydania exekučného príkazu reálne ešte nevznikli. Trovy exekučného konania začínajú reálne vznikáť exekútorovi už po vydaní poverenia na vykonanie exekúcie.

Podľa názoru dovolateľa odvolací súd v rozpore s doterajšou judikatúrou k poddĺžnickej žalobe nepriznal celú žalovanú istinu uvedenú v exekučnom príkaze. Odvolací súd nesprávne právne posúdil otázku úrokov z omeškania, keď nerešpektoval § 517 Občianskeho zákonníka a doterajšie súdne rozhodnutia. Nebral do úvahy ani tú skutočnosť, že ku dňu právoplatnosti rozsudku, čiže k 12. aprílu 2010, kedy bol rozsudok okresného súdu vykonateľným, bola by výška príslušenstva k pohľadávke nie 18 450,94 eur, ako to bolo ku dňu vydania exekučného príkazu, ale bola by vyššia o priznané úroky z omeškania za dobu od vydania exekučného príkazu 23. decembra 2003 do vykonateľnosti rozsudku. To znamená, že vymáhaná pohľadávka s príslušenstvom by predstavovala sumu o 27 571,69 eur vyššiu. Omeškanie s platením dlhu nezavinil povinný, ale dlžník povinného, preto musí dlžník povinného znášať aj úroky z omeškania. Pokiaľ ide o priznanie trov konania, súd nerešpektoval, že mal úspech o priznanie istiny a mala mu byť priznaná aj náhrada trov konania, ktoré riadne vyčíslil. Z uvedených dôvodov dovolateľ odvodzuje, že mu bola postupom súdu odňatá možnosť konať pre súdom, a preto dovolanie je prípustné podľa § 237 písm. f/ O. s. p. a § 238 ods. 1 O. s. p.

Žalovaný sa k dovolaniu nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie bolo podané v lehote stanovenej v § 240 ods. 1 O. s. p. a po preskúmaní veci v zmysle § 242 ods. 1 O. s. p. dospel k záveru, že v prejednávanej veci dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné.

Podľa § 236 ods. 1 O. s. p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorý je prípustný len proti zákonom výslovne určeným právoplatným rozhodnutiam odvolacieho súdu. V prejednávanej veci odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvého stupňa tak, že žalovaného zaviazal zaplatiť žalobcovi 25 957,48 eur namiesto 25 825,52 eur, na ktoré ho zaviazal súd prvého stupňa, lebo zistil, že súd prvého stupňa urobil sčítaciu chybu. Vo zvyšku napadnutý rozsudok potvrdil.

Z ustanovenia § 238 O. s. p., ktoré upravuje prípustnosť dovolania proti rozsudku, vyplýva, že dovolanie je prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa (§ 238 ods. 1 O. s. p.).

Pre posúdenie, či ide o zmeňujúci rozsudok odvolacieho súdu, nie je rozhodujúce, či odvolací súd formálne rozhodol podľa § 219 O. s. p. alebo podľa ustanovenia § 220 O. s. p. Rozhodujúci je obsahový vzťah rozsudkov súdov oboch stupňov v tom, že rozdielne posúdili práva a povinnosti v právnych vzťahoch účastníkov konania. Významné pre posúdenie prípustnosti dovolania nie je to, ako odvolací súd formuloval výrok rozsudku, ale porovnanie obsahu oboch rozsudkov. Napadnutý rozsudok odvolacieho súdu v časti zmenil rozhodnutie súdu prvého stupňa a vo zvyšku ho potvrdil. Dovolací súd preto prípustnosť dovolania podľa § 238 ods. 1 O. s. p. posudzoval len v časti, ktorou odvolací súd rozhodol podľa § 220 O. s. p. Dovolanie podľa § 238 ods. 1 O. s. p. nie je prípustné, ak ním nedošlo k zmene rozhodnutia súdu prvého stupňa vo veci samej, ale ak ním len napravil chybu v spočítaní uplatnenej pohľadávky, ako v danom prípade. Je nepochybné, že odvolací súd práva a povinnosti účastníkov posúdil tak isto ako súd prvého stupňa, preto ak aj v časti rozhodol podľa ustanovenia § 220 O. s. p., dovolanie v tejto časti podľa § 238 ods. 1 O. s. p. nie je prípustné.

Vo zvyšku odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil a proti potvrdzujúcej časti nepripustil dovolanie. Ani proti tejto časti rozhodnutia odvolacieho súdu dovolanie nie je podľa § 238 O. s. p. prípustné, lebo nejde ani o jeden prípad stanovený v § 238 O. s. p.

Podľa § 242 ods. 1 O. s. p. je dovolací súd povinný prihliadať vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O. s. p. Dovolací súd sa preto neobmedzil len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 238 O. s. p., ale skúmal aj, či podané dovolanie nie je prípustné podľa § 237 písm. a/ až g/ O. s. p.

Ustanovenie § 237 O. s. p. pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou z uvedených väd (ide o nedostatok právomoci súdu, spôsobilosti účastníka konania, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, ak sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, odňatie možnosti účastníkovi konať pred súdom a rozhodovanie vylúčeným sudcom alebo súdom nesprávne obsadeným).

Dovolateľ v dovolaní prípustnosť dovolania zakladá aj tým, že mu postupom odvolacieho súdu bola odňatá možnosť konať pred súdom. V prejednávanej veci odvolací súd síce rozhodol v časti zmeňujúcim rozsudkom, avšak z obsahu tohto rozhodnutia vyplýva,

že odvolací súd dospel k záveru, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k správnym skutkovým zisteniam a rozhodol vecne správne. Nepovažoval za potrebné dokazovanie doplniť a z obsahu rozhodnutia vyplýva, že odvolanie žalobcu nepovažoval za dôvodné, len v rozhodnutí čiastočne zmenil v prospech žalobcu priznanú časť pohľadávky, lebo súd prvého stupňa pri vyhlásení rozhodnutia urobil počítaciu chybu (žalobcovi vo výroku uviedol o 131,96 eur menej, ako podľa odôvodnenia rozhodnutia mu priznal).

Podľa § 237 O. s. p. dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie taký postup súdu, ktorým znemožní účastníkovi konania realizáciu procesných práv, priznaných mu Občianskym súdnym poriadkom za účelom obhájenia a ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Musí však ísť o znemožnenie realizácie konkrétnych procesných práv, ktoré by inak účastník mohol pred súdom uplatniť a z ktorých v dôsledku nesprávneho postupu súdu bol vylúčený.

Dovolací súd preskúmal rozhodnutie odvolacieho súdu a nezistil, že by postupom súdu bola žalobcovi znemožnená realizácia procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva. Odvolací súd v prospech žalobcu opravil výrok rozhodnutia súdu prvého stupňa. Súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom žalobcu. Všeobecný súd je však povinný na všetky procesné úkony primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať.

Keďže dovolateľ spochybňuje správnosť toho, ako súdy vyhodnotili jednotlivé skutkové zistenia, dovolací súd považuje za potrebné uviesť, že súd sa právnym posúdením veci nedopúšťa procesnej vady konania v zmysle § 237 O. s. p. Právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov je Najvyšším súdom Slovenskej republiky považované za relevantný dôvod, ktorým možno úspešne odôvodniť len procesne prípustné dovolanie, zároveň je zastávaný názor, že nesprávne posúdenie veci súdmi nižších stupňov nezakladá procesnú prípustnosť dovolania. Správnosť skutkových a právnych záverov, založených na dokazovaní, by bolo možné v dovolacom konaní posúdiť až v prípade, ak by v prejednávanej veci bolo dovolanie prípustné podľa § 238 O. s. p. O takýto prípad v prejednávanej veci nejde.

Z obsahu spisu dovolací súd zistil, že v konaní pred odvolacím súdom mal žalobca rovnaké možnosti na uplatnenie svojich práv ako žalovaný a rozsudok odvolacieho súdu nie je postihnutý vadou uvedenou v § 237 písm. f/ O. s. p. Rovnako dovolací súd nezistil, že by rozhodnutie odvolacieho súdu bolo postihnuté inou vadou taxatívne uvedenou v § 237 O. s. p.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto dovolanie žalobcu odmietol podľa § 243b ods. 5 v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p. ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je tento opravný prostriedok prípustný.

V dovolacom konaní bol úspešný žalovaný, preto by mu spravidla vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania (§ 243b ods. 5 v spojení s § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O. s. p.). Žalovanému však v dovolacom konaní nevznikli žiadne trovy, preto mu dovolací súd ich náhradu nepriznal.

Poučenie: Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 13. februára 2012

JUDr. Anna Marková, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Michaela Szöcssová